

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TADEUSZ AZIEWICZ**

DDI-2-53/38/565/00/AS/DG

Warszawa, dnia 26 stycznia 2001 r.

**DECYZJA
PREZESA URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI
I KONSUMENTÓW
NR DDI-3/2001**

I. Na podstawie art. 8 ust. 1 w związku z art. 5 ust. 1 pkt. 3 i pkt. 6 ustawy z dnia 24 lutego 1990 r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz. U. z 1997 r. Nr 49, poz. 318 z późn. zm.) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego na wniosek Macieja Czerwińskiego przedsiębiorcy prowadzącego działalność pod firmą „Rensa Auto” z siedzibą w Nowej Wsi przeciwko Telekomunikacji Polskiej S.A. z siedzibą w Warszawie, **nakazuje się** Telekomunikacji Polskiej S.A. **zaniechanie** stosowania praktyk monopolistycznych polegających na nadużywaniu pozycji dominującej na rynku usług telekomunikacyjnych o charakterze powszechnym, przez:

1. Narzucanie uciążliwych warunków umów, dotyczących rekompensaty wniesionego przez abonenta wkładu własnego na rozbudowę infrastruktury telekomunikacyjnej, przynoszących nieuzasadnione korzyści, poprzez:
 - a) zastosowanie formy rozliczeń w postaci 4-letniego okresu rekompensowania wkładu przez bezpłatne korzystanie z usług telekomunikacyjnych wobec podmiotów, którym nie rekompensowano wniesionego wkładu przez okres kilku lat po zawarciu umowy o świadczenie usług telefonicznych, telexowych lub o wykonanie innych usług świadczonych przez TP S.A.
 - b) ustalenie rekompensat według stawek opłat obowiązujących w dniu zawarcia umowy o świadczenie usług przez TP S.A. a nie według opłat obowiązujących w momencie faktycznego wniesienia wkładu.
2. Sprzedaż usług w sposób powodujący uprzywilejowanie niektórych przedsiębiorców lub innych podmiotów, poprzez:
 - a) zawieranie umów regulujących zasady rekompensaty i faktyczne rozliczanie wkładów z niektórymi abonentami wnoszącymi wkład

- b) stosowanie przez TP S.A. rekompensaty w formie 4-letniego okresu bezpłatnego korzystania z usług telekomunikacyjnych po upływie kilku lat od zawarcia umowy o świadczenie tych usług, co powoduje uprzywilejowanie abonentów uzyskujących rekompensatę w tej samej formie od chwili zawarcia umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych.

II Na podstawie art. 104 KPA w związku z art. 5 ust. 1 pkt. 6 i pkt. 8 ustawy z dnia 24 lutego 1990 r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz. U. 1997 r. nr 4, poz. 318 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego na wniosek Macieja Czerwińskiego prowadzącego działalność pod firmą „Rensa Auto” z siedzibą w Nowej Wsi przeciwko Telekomunikacji Polskiej S.A. z siedzibą w Warszawie, **odmawia się uwzględnienia żądania** wnioskodawcy w przedmiocie stwierdzenia stosowania przez Telekomunikację Polską S.A. praktyk monopolistycznych polegających na nadużywaniu pozycji dominującej na rynku usług telekomunikacyjnych o charakterze powszechnym, przez:

1. Narzucanie uciążliwych warunków umów, dotyczących rekompensaty wniesionego przez abonenta wkładu własnego na rozbudowę infrastruktury telekomunikacyjnej, przynoszących nieuzasadnione korzyści, poprzez:
 - a) ustalenie okresu rekompensowania wkładu w postaci bezpłatnego korzystania z usług telekomunikacyjnych na 4 lata

2. Stwarzanie konsumentom uciążliwych warunków dochodzenia swoich praw, poprzez brak zamieszczenia warunków rekompensaty w regulaminach świadczenia odpowiednich usług telekomunikacyjnych, co uniemożliwia abonentom uzyskanie informacji o możliwości rekompensaty wnoszonych przez nich wkładów i warunków, na jakich się ona odbywa.

III Na podstawie art. 14 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz. U. 1997 r. nr 4, poz. 318 z późn. zm.) **nakłada się na Telekomunikację Polską S.A. karę pieniężną w wysokości 500 000 zł** płatną do budżetu państwa.

UZASADNIENIE

W dniu 25 maja 2000 roku do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wpłynął wniosek Macieja Czerwińskiego prowadzącego działalność pod firmą „Rensa Auto” w Nowej Wsi (zwanego dalej wnioskodawcą) o wszczęcie postępowania przeciwko Telekomunikacji Polskiej S.A. (zwanej dalej TP S.A.) z siedzibą w Warszawie o wydanie decyzji nakazującej TP S.A. zaniechania stosowania praktyk monopolistycznych określonych w art. 5 ust. 1 pkt. 3 oraz art. 5 ust. 1 pkt. 6 ustawy z dnia 24 lutego 1990 r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz. U. 1997 r. nr 4, poz. 318 z późn. zm.) zwaną dalej ustawą antymonopolową.

Wnioskodawca w 1993 r. wobec braku możliwości wykonania usługi abonamentu telefonicznego ze strony TP S.A. wniósł na rzecz TP S.A. wkład pieniężny z przeznaczeniem na realizację linii telefonicznej. W 1993 roku pomiędzy wnioskodawcą a TP S.A. została też zawarta umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych, jednakże nie została zwrócona, ani w żaden sposób rozliczona wnioskodawcy przez TP S.A. kwota wynikająca

z wniesionego wkładu. Zdaniem wnioskodawcy brak rekompensaty, jak również ustalenie 4-letniego okresu rekompensowania szczególnie wobec kontrahentów, którym nie rekompensowano wkładu od chwili zawarcia umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych przynosi TP S.A. nieuzasadnione korzyści. Również takie działanie jest sprzeczne z zasadą ekwiwalentności świadczeń. Natomiast zastosowanie do rekompensaty opłat z dnia zawarcia umowy abonamentu telefonicznego, nie odzwierciedla rzeczywistej wartości wnoszonego wkładu i w przypadku długiego okresu pomiędzy wniesieniem wkładu a zawarciem umowy może być również źródłem przynoszącym nieuzasadnione korzyści dla TP S.A. Przedstawione warunki rekompensaty wnioskodawca uważał za uciążliwe ze względu na przeciągłość procedury rekompensacyjnej. Od momentu wniesienia wkładu oraz podpisania umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych do dnia rozpoczęcia przez TP S.A. rekompensaty wniesionego wkładu minął okres sześciu lat. W przypadku rozpoczęcia rekompensowania wkładu w postaci bezpłatnych impulsów od 1999 r. czteroletni okres rozliczeniowy zakończyłby się w 2003 roku, jako że wnioskodawca przyjął, iż wartość wykorzystywanych impulsów w miesięcznym okresie rozliczeniowym wynosiłaby około 5-10 zł. Po czteroletnim okresie rekompensaty wartość zwróconego wkładu wyniosłaby ok. 250-500 zł. W związku z powyższym pozostała część rekompensaty zostałaby odroczone o cztery lata. Od chwili wniesienia wkładu do momentu całkowitego rozliczenia pomiędzy stronami minąłby okres 10 lat.

W dniu 12 czerwca 2000 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów po przeanalizowaniu zarzutów przedstawionych przez wnioskodawcę oraz uzasadnienia przedstawionego we wniosku, wszczął postępowanie administracyjne w sprawie stosowania przez TP S.A. z siedzibą w Warszawie praktyk monopolistycznych polegających na:

1. Narzucaniu uciążliwych warunków umów, dotyczących rekompensaty wniesionego przez abonenta wkładu własnego na rozbudowę infrastruktury telekomunikacyjnej, przynoszących nieuzasadnione korzyści, poprzez:

- a) ustalenie okresu rekompensowania wkładu w postaci bezpłatnego korzystania z usług telekomunikacyjnych na 4 lata
- b) zastosowanie ww. formy rozliczeń wobec podmiotów, którym nie rekompensowano wniesionego wkładu przez okres kilku lat po zawarciu umowy o świadczenie usług telefonicznych, teleksowych lub o wykonanie innych usług świadczonych przez TP S.A.
- c) ustalenie rekompensat według stawek opłat obowiązujących w dniu zawarcia umowy o świadczenie usług przez TP S.A., a nie według opłat obowiązujących w momencie faktycznego wniesienia wkładu.

Wskazane powyżej działania mogły stanowić naruszenie art. 5 ust. 1 pkt. 6 ustawy z dnia 24 lutego 1990 r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz. U. z 1999 r. nr 52, poz. 547 z późn. zm.).

2. Sprzedaż usług w sposób powodujący uprzywilejowanie niektórych przedsiębiorców lub innych podmiotów, poprzez:

- a) zawieranie umów regulujących zasady rekompensaty i faktyczne rozliczanie wkładów z niektórymi abonentami wnoszącymi wkład
- b) stosowanie przez TP S.A. rekompensaty w formie 4-letniego okresu bezpłatnego korzystania z usług telekomunikacyjnych po upływie kilku lat od zawarcia umowy o świadczenie tych usług, co powoduje uprzywilejowanie abonentów uzyskujących rekompensatę w tej samej formie od chwili zawarcia umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych.

Wskazane działania mogły stanowić naruszenie art. 5 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 24 lutego 1990 r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów.

3. Stwarzanie konsumentom uciążliwych warunków dochodzenia swoich praw, poprzez brak zamieszczenia warunków rekompensaty w regulaminach świadczenia odpowiednich usług telekomunikacyjnych, co uniemożliwia abonentom uzyskanie informacji o możliwości rekompensaty wnoszonych przez nich wkładów i warunków, na jakich się ona odbywa, co mogło stanowić naruszenie art. 5 ust. 1 pkt. 8 ustawy z dnia 24 lutego 1990 r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów.

Pismem z dnia 11 lipca 2000 r. TP S.A. ustosunkowała się do zarzutów przedstawionych we wniosku w sposób następujący:

1. Ustalenie okresu rekompensowania wkładu w postaci bezpłatnego korzystania z usług telekomunikacyjnych na 4 lata pozwala na ogół w pełni wykorzystać „impulsy” przyznane abonentowi. Ograniczenie czasowe pozwala na zrekompensowanie wkładu w wyżej wskazanym okresie, umożliwiając jednocześnie w przypadkach niewykorzystania impulsów zwrot pozostałej części w gotówce.
2. Zarzut zastosowania ww. formy rozliczeń wobec podmiotów, którym nie rekompensowano wniesionego wkładu przez okres kilku lat po zawarciu umowy o świadczenie usług telefonicznych, nie jest uzasadniony ze względu na fakt, że nie zostały przedstawione żadne inne przypadki analogicznego traktowania przez TP S.A. podmiotów poza wnioskodawcą. Przyczyną niezastosowania w stosunku do wnioskodawcy rozwiązań zawartych w regulaminie świadczenia usług w zakresie dotyczącym rekompensat był brak takich rozwiązań w obowiązującym w czasie zawierania z wnioskodawcą umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych regulaminie świadczenia usług. Powyżej wskazana materia była bowiem objęta swobodą kontraktową stron.
3. Ustalenie rekompensat według stawek obowiązujących w dniu podpisania umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych jest prawidłowe i wynika z istoty prowadzenia działalności w dziedzinie świadczenia usług telekomunikacyjnych. Wnoszenie wkładów przez podmioty biorące udział w partycypowaniu w kosztach budowy sieci nie oznaczało bowiem automatycznie zawarcia stosownych umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych. Podpisanie umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych stawało się momentem istnienia ciągłego stosunku prawnego pomiędzy stronami. Ten moment dlatego stanowił cezurę czasową dla ustalenia zrewaloryzowanej w przyszłości wartości wkładu.
4. Zasady wnoszenia wkładów na budowę sieci lokalnej należą do materii kontraktowej, którą strony regulują każdorazowo w sposób zależny od warunków determinujących ich sytuację w danym miejscu i czasie. Do czasu wejścia w życie regulaminu z 1993 r. TP S.A. stosowała ujednolicony system zwrotu poniesionych nakładów na rzecz podmiotów w przypadkach, gdy taki zwrot uważała za zasadny. Częściowa partycypacja w budowie sieci lokalnej abonenta nie jest nieprawidłowa, gdyż musi uwzględniać subiektywnie pojęte korzyści, jakie ponosi abonent dzięki posiadaniu telefonu. Zgodnie z wyrokiem XVII 68/99 Ama TP S.A. nie miała obowiązku finansowania w 100 % inwestycji. Na inwestycji skorzystał również wnioskodawca, więc częściowa partycypacja wydaje się z punktu widzenia ekonomicznego uzasadniona.
5. W zakresie zarzutu stosowanie przez TP S.A. rekompensaty w formie 4-letniego okresu bezpłatnego korzystania z usług telekomunikacyjnych po upływie kilku lat, w stosunku do podmiotów, którym nie rekompensowano wniesionego wkładu od chwili zawarcia umowy

o świadczenie tych usług, pełnomocnik TP S.A. wskazał, że TP S.A. nie ponosi odpowiedzialności za to, że wnioskodawca podjął działania dopiero po upływie kilku lat od podpisania umowy. W przekonaniu TP S.A. umową z wnioskodawcą rządziły inne reguły niż te stosowane dla umów zawieranych po 1 sierpnia 1993 r. i dlatego w tym konkretnym przypadku TP S.A. nie rekompensowała wkładu bezpośrednio po zawarciu umowy. Jeśli wnioskodawca uważał że TP S.A. nie wywiązała się ze swego obowiązku mógł on dowodzić swych racji przed sądem cywilnym.

6. Zarzut stwarzanie konsumentom uciążliwych warunków dochodzenia swoich praw, poprzez brak zamieszczenia warunków rekompensaty w regulaminach świadczenia odpowiednich usług telekomunikacyjnych, co uniemożliwia abonentom uzyskanie informacji o możliwości rekompensaty wnoszonych przez nich wkładów i warunków, na jakich się ona odbywa, nie jest zasadny ze względu na fakt zamieszczania od 1 sierpnia 1993 roku warunków rekompensaty w regulaminach świadczenia usług telekomunikacyjnych.

Ponadto TP S.A. podniosła, że zgodnie z orzecznictwem Sądu Antymonopolowego sprawa w przedmiocie roszczenia pieniężnego jako wynikająca ze stosunku cywilnego należy do właściwości sądu, nie zaś Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. UOKiK nie jest kompetentny do stwierdzenia nieważności umów cywilnoprawnych, to tym bardziej nie może być właściwy do rozliczania należności pieniężnych.

Pismem z dnia 18 sierpnia 2000 r. wnioskodawca podtrzymał swoje stanowisko wyrażone we wniosku o wszczęcie postępowania administracyjnego.

W toku prowadzonego postępowania, w oparciu o materiał dowodowy Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny

Możliwość partycypowania kontrahentów w finansowaniu rozbudowy infrastruktury telekomunikacyjnej została stworzona uregulowaniami Regulaminu wykonywania usług telekomunikacyjnych o charakterze powszechnym przez p.j.o. :Poczta Polska Telegraf Telefon z dnia 1 lipca 1991 r. (zgodnie z § 40 w/w regulaminu oraz Decyzji nr 25 i 31 Dyrektora Generalnego PPTT z 1991 r.) a następnie była modyfikowana aktami wewnętrznymi TP S.A.

Jak wynikało z obowiązujących w tym zakresie uregulowań finansowanie rozbudowy infrastruktury telekomunikacyjnej mogło i obecnie może być realizowane w drodze wnoszenia na rzecz TP S.A. wkładu pieniężnego lub wkładu rzeczowego. W efekcie po zakończeniu danego odcinka inwestycji Telekomunikacja Polska S.A. przejmuje wybudowaną infrastrukturę telekomunikacyjną. Działając w ten sposób TP S.A. powiększa swój majątek rzeczowy.

Z tego względu istotne w związku z tym było wprowadzenie rozliczeń pomiędzy Telekomunikacją Polską S.A. a jej kontrahentami w zakresie rekompensat wkładów wnoszonych na rzecz TP S.A., w celu zapewnienia ekwiwalentności świadczeń wynikających z umów łączących strony.

Zgodnie ze stanowiskiem wyrażonym w aktach wewnętrznych¹ TP S.A. określających sposób rozliczeń pomiędzy TP S.A. oraz kontrahentami, rozliczenia pomiędzy TP S.A. a jej

¹ załącznik do decyzji nr 25 z 16 sierpnia 1991 r. pkt. 7.5.a, w zw. z § 40 Regulaminu z 1991; § 119 Regulaminu z 1993; § 46 Regulaminu z 1994; § 4 Zarządzenia nr 143 Dyrektora ds. Marketingu z 23 listopada 1998 r.

kontrahentami polegają na

W okresie obowiązywania Regulaminu z 1991 oraz Regulaminu z 1993 r. podstawą właściwą dla określenia rozliczeń był dzień podpisania umowy (porozumienia) o realizację projektu². Od dnia wejścia w życie Regulaminu z 1994 r.³ do chwili obecnej, podstawą przyjętą dla rozliczeń są opłaty obowiązujące w chwili podpisania umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych. Kwota nie rozliczona w powyżej wskazanym okresie ma być zwrócona kontrahentowi w nominalnej wysokości, w formie jednorazowej wypłaty lub przeliczana na jednostki taryfikacyjne po aktualnie obowiązujących cenach z dnia wystawienia faktury.

Wraz z wejściem w życie Regulaminu świadczenia usług telekomunikacyjnych o charakterze powszechnym z 1 sierpnia 1993 r. zostały w treści niniejszego regulaminu uregulowane zasady rozliczania TP S.A. z abonamentami (zgodnie z § 119 regulaminu). Odstąpiono od umieszczenia w Regulaminach zasad rekompensat wraz z wejściem w życie Zarządzenia nr 143 Dyrektora TP S.A. ds. Marketingu „w sprawie rozliczania TP S.A. z Abonentami, którzy wnieśli wkład własny przy budowie infrastruktury telekomunikacyjnej TP S.A.”

Wnioskodawca w 1993 r. wobec braku możliwości wykonania usługi abonamentu telefonicznego ze strony TP S.A. wniósł na rzecz TP S.A. wkład pieniężny z przeznaczeniem na realizację linii telefonicznej. W 1993 roku pomiędzy wnioskodawcą a TP S.A. została też zawarta umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych. Wniesienie wkładu oraz zawarcie umowy nastąpiło jeszcze w czasie obowiązywania Regulaminu z 1991 r. oraz stanowiska wyrażonego w decyzjach nr 25 i 31 z 1991, o których mowa powyżej. Jak wynika z zebranego materiału dowodowego nie zostało zawarte z wnioskodawcą porozumienie, o którym mowa w § 40 Regulaminu 1991, jak również nie ustalono zasad rozliczeń wniesionego wkładu na rzecz TP S.A.

W 1997 r. z doniesień prasowych wnioskodawca dowiedział się o możliwości rekompensaty wnoszonego wkładu i w lutym 1997 zwrócił się o rekompensatę wniesionego wkładu do Zakładu Telekomunikacji w Pruszkowie. W czasie wymiany korespondencji między stronami pojawiły się różne możliwości rozwiązania sporu przedstawiane przez stronę, poczynając od zwrotu wniesionej kwoty w całości, wypłatę zgodnie z § 46 Regulaminu z 1994 r.⁴ (zwanego w dalszej części Regulaminem 1994) obowiązującego w okresie, w którym wnioskodawca rozpoczął starania o zwrot wniesionej kwoty, oraz w postaci akcji TP S.A.

W grudniu 1997 roku w odpowiedzi na pismo wnioskodawcy z lipca 1997 r. TP S.A. poinformowała wnioskodawcę o możliwości rekompensaty wniesionego wkładu zgodnie z § 46 Regulaminu 1994. Po wymianie korespondencji między stronami, mimo braku akceptacji ze strony wnioskodawcy, TP S.A. w czerwcu 1999 rozpoczęła rekompensatę wniesionego przez wnioskodawcę wkładu zgodnie z § 46 w/w Regulaminu, w postaci naliczania „bezpłatnych” jednostek taryfikacyjnych przez okres 4 lat, po upływie których

² zgodnie z pkt. 7.1 załącznika do Decyzji 25 z 1991 r. oraz § 119 ust. 5 Regulaminu z 1993 r.

³ zgodnie z § 46 ust. 5 regulaminu świadczenia usług telekomunikacyjnych o charakterze powszechnym przez Telekomunikację Polską S.A. obowiązującego od dnia 1 czerwca 1994 r. zgodnie z uchwałą nr 99/94 Zarządu TP S.A. z dnia 10-05-1994 r.

w przypadku nierozliczenia całej kwoty podlegającej rozliczeniu, pozostała część miała być wnioskodawcy zwrócona w postaci jednorazowej wypłaty.

Na podstawie ustalonego wyżej stanu faktycznego Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Przedmiotem niniejszego postępowania było ustalenie, czy Telekomunikacja Polska S.A. wykorzystując swą pozycję dominującą na rynku świadczenia usług telekomunikacyjnych dopuściła się stosowania praktyki monopolistycznej w zakresie zarzutów postawionych we wniosku o wszczęcie postępowania administracyjnego. Posiadanie przez TP S.A. pozycji dominującej na przedmiotowym rynku relewantnym, tj. rynku świadczenia usług telekomunikacyjnych nie budzi wątpliwości i nie było kwestionowane w trakcie postępowania.

Praktyka wnoszenia przez abonenta wkładu własnego na rozbudowę infrastruktury telekomunikacyjnej była i jest na terenach o ubogiej infrastrukturze powszechnie stosowaną metodą jej rozszerzenia, pozwalającą przyspieszyć rozwój telefonizacji kraju oraz zmierzającą do zaspokajania potrzeb społecznych. Problem współfinansowania inwestycji związanych z rozwojem infrastruktury telekomunikacyjnej (w zakresie zasadności pobierania opłat pozacennikowych) był przedmiotem postępowania administracyjnego przed Prezesem Urzędu⁵ oraz postępowania przed Sądem Antymonopolowym⁶. Powołując się na klauzulę rozsądku Sąd Antymonopolowy orzekł, że podlega zalegalizowaniu praktyka pobierania od kontrahentów nie przewidzianych w cenniku opłat z tytułu wykonywania usług abonamentu telefonicznego, jeśli pozwala to przyspieszyć rozwój telekomunikacji kraju. Nie był w związku z tym, w trakcie prowadzenia przedmiotowego postępowania, kwestionowany przez Prezesa Urzędu sam fakt pobierania przez TP S.A. opłaty w formie wkładu własnego wnoszonego przez kontrahentów TP S.A. z przeznaczeniem na rozbudowę infrastruktury telekomunikacyjnej.

Na gruncie stanu faktycznego sprawy istotne było ustalenie w jaki sposób Telekomunikacja Polska S.A. postępowwała w przypadku dokonywania rozliczeń z tytułu rekompensat wnoszonych wkładów, czy zasady rozliczeń mają charakter powodujących uprzywilejowanie pewnych grup abonentów z pokrzywdzeniem innych oraz czy okres 4-letni jest okresem uniemożliwiającym rekompensatę wnoszonych wkładów w sposób powodujący uprzywilejowanie TP S.A. w stosunku do jej kontrahentów.

W związku z podniesionym we wniosku zarzutem narzucania uciążliwych warunków umów, niezbędne było stwierdzenie charakteru kwestionowanych warunków umownych. Do stwierdzenia praktyki monopolistycznej polegającej na narzucaniu uciążliwych warunków umów konieczne jest stwierdzenie istnienia trzech przesłanek warunkujących naruszenie:

1. stwierdzenie pozycji dominującej przedsiębiorcy na relewantnym rynku,
2. narzucanie drugiej stronie warunków umowy mających charakter uciążliwy,
3. uzyskiwanie nieuzasadnionych korzyści przez przedsiębiorcę.

⁵ Decyzja nr DO-II-500-12/93/137/ZW

⁶ Wyrok Sądu Antymonopolowego sygn. akt XVII Amr 51/94

Przyjmuje się, że za uciążliwy warunek umowy należy uznać każdy warunek oznaczający dla jednej ze stron umowy ciężar większy od powszechnie przyjętych w stosunkach danego rodzaju (wyrok SAM z 29 grudnia 1993 r., XVII Amr 68/93 - Wok. 1994 r., nr 7). Dlatego też dla oceny istniejącego stanu faktycznego zgodnie z zaleceniami orzecznictwa antymonopolowego (wyrok SAM z 25 czerwca 1992 roku, XII Amr 10/92 - Wok. 1992 nr 12) korzystne jest porównanie w tym przypadku warunków świadczenia danego typu usługi w stosunku do innych kontrahentów TP S.A.

W odniesieniu do praktyk monopolistycznych, których zaniechanie nakazano w sentencji decyzji Prezes Urzędu zważył, co następuje.

I.1. Narzucanie uciążliwych warunków umów, dotyczących rekompensaty wniesionego przez abonenta wkładu własnego na rozbudowę infrastruktury telekomunikacyjnej, przynoszących nieuzasadnione korzyści, poprzez:

- a) *zastosowanie formy rozliczeń w postaci 4-letniego okresu rekompensowania wkładu przez bezpłatne korzystanie z usług telekomunikacyjnych wobec podmiotów, którym nie rekompensowano wniesionego wkładu przez okres kilku lat po zawarciu umowy o świadczenie usług telefonicznych, telexowych lub o wykonanie innych usług świadczonych przez TP S.A.*

Od 1 lipca 1991 roku tj. od dnia wejścia w życie Regulaminu wykonywania usług telekomunikacyjnych o charakterze powszechnym przez PPTT kwestia wnoszenia wkładów i rozliczeń związanych z finansowaniem budowy infrastruktury telekomunikacyjnej została uregulowana w sposób umożliwiający równoprawne traktowanie podmiotów z którymi zawierano umowy bądź porozumienia o realizację projektu. Zgodnie bowiem z § 40 w/w regulaminu uzgodnienia w zakresie finansowania obejmowały zakres i formę udziału wnioskodawcy, zobowiązania Telekomunikacji (PPTT) dotyczące zakresu usług telekomunikacyjnych i terminu rozpoczęcia ich świadczenia, oraz zasady wzajemnych rozliczeń. Powyższy zapis miał charakter generalny, nie określający w sposób kazuistyczny metod dokonywania wzajemnych rozliczeń pomiędzy TP S.A. a podmiotem wnoszącym wkład na rozbudowę infrastruktury. W zakresie szczegółowych zasad rozliczeń wkładów stosowane było stanowisko wyrażone w Decyzjach Dyrektora Generalnego PPTT nr 25 i 31 z 1991 r., które wprowadzono w celu dostępności do tego typu usługi dla wszystkich podmiotów na jednakowych warunkach.

Należy zauważyć, że w umowie zawartej z wnioskodawcą nie zostały określone zasady rozliczeń dotyczących wnoszonego przez wnioskodawcę wkładu. Ze względu na brak rekompensowania wkładu bezpośrednio po zawarciu umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych w stosunku do wnioskodawcy wydłużył się okres, w którym TP S.A. jest w posiadaniu majątku stanowiącego przedmiot własności kontrahenta. Proponując wnioskodawcy dopiero po kilku latach od chwili zawarcia z nim umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, rozliczenie w formie 4-letniego okresu rekompensaty, TP S.A. kosztem wnioskodawcy uzyskuje nieuzasadnione korzyści. Odsuwa bowiem o kolejne lata moment rozliczenia wkładu. Nie wykluczone jest, że wnioskodawca nie wykorzystałby przypadających mu jednostek taryfikacyjnych przez okres 4 -lat, i w związku z tym okres całkowitej rekompensaty wkładu wynosiłby aż 10 lat, licząc od chwili podpisania z wnioskodawcą umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych. Biorąc pod uwagę, że według zasad wprowadzonych przez TP S.A. wszyscy abonenci powinni otrzymać zwrot wkładu (w formie impulsów lub pieniężnej) w ciągu 4 lat od daty podpisania umowy o świadczenie usług, proponowane przez TP S.A. warunki załatwienia sporu należy ocenić jako

nakładające na stronę ciężar większy od powszechnie przyjętych, a tym samym jako uciążliwe. Nieuzasadnioną korzyść TP S.A. stanowi w tym przypadku możliwość wykorzystywania przez TP S.A. przez kolejne lata sumy wkładu wniesionego przez wnioskodawcę. Jako, że brak jest podstaw prawnych do narzucenia kontrahentowi (wnioskodawcy) rekompensaty w takiej postaci, należy traktować możliwość analogicznego zastosowania rozwiązań stosowanych w przypadkach rozpoczęcia rekompensaty bezpośrednio od momentu zawarcia umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych jako uprawnienie leżące po stronie kontrahenta, a nie jego obowiązek. Kontrahent TP S.A. w przypadku niezawarcia z nim umowy w zakresie rekompensaty wniesionego wkładu, nie powinien ponosić negatywnych skutków związanych z działaniem TP S.A. o takim charakterze.

Biorąc pod uwagę wymienione fakty i argumenty, Prezes Urzędu uznał powyższe działanie za praktykę monopolistyczną.

b) ustalenie rekompensat według stawek opłat obowiązujących w dniu zawarcia umowy o świadczenie usług przez TP S.A. a nie według opłat obowiązujących w momencie faktycznego wniesienia wkładu.

W przekonaniu TP S.A. powołującej się w tym zakresie na przypadek wnioskodawcy, ustalenie wysokości rekompensaty wg opłat obowiązujących w dniu zawarcia umowy o świadczenie usług jest logiczne, prawidłowe i wynika z istoty świadczenia usług telekomunikacyjnych. Jednakże w okresie obowiązywania regulaminu z 1991⁷ oraz regulaminu z 1993⁸ r. cezurą czasową określającą wysokość opłaty za jednostkę taryfikacyjną był moment zawarcia umowy (porozumienia) o realizację inwestycji. Dopiero Regulamin z 1994 r. wprowadził w tym zakresie zmianę, ustalając jako chwilę właściwą dla określenia wysokości opłaty za jednostkę taryfikacyjną, moment związania stron umową o świadczenie usług telekomunikacyjnych.

Prezes Urzędu zgadza się ze stanowiskiem TP S.A., że podpisanie umowy lub porozumienia w sprawie inwestycji nie oznacza automatycznego zawarcia umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, a jedynie daje ekspektatywę co do podpisania umowy w przedmiocie świadczenia usług telekomunikacyjnych. Prezes Urzędu nie neguje, że właściwym momentem dla rozpoczęcia świadczenia usług jest chwila podpisania stosownej umowy o takim charakterze. Jednakże nie można się zgodzić z argumentem TP S.A., jakoby wnoszącego wkład oraz TP S.A. nie wiązał żaden stosunek prawny. Z chwilą wniesienia wkładu bowiem oraz podpisania umowy (porozumienia) zostaje nawiązany stosunek umowny między stronami umowy o realizację projektu inwestycyjnego. Określenie natomiast wysokości wkładu będącego przedmiotem rozliczenia ze strony TP S.A. na rzecz kontrahenta jest możliwe dopiero po zakończeniu inwestycji. Jednakże chwilą przyjętą za moment właściwy dla ustalenia wysokości opłat dla tychże rozliczeń powinna być chwila wniesienia wkładu z przeznaczeniem na realizację projektu rozbudowy infrastruktury telekomunikacyjnej. Przyjęcie do rozliczeń wysokości opłat z dnia wniesienia wkładu, nie dnia zawarcia przez strony umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych jest właściwe ze względu na zapewnienie ekwiwalentności świadczeń stron. Ponadto właściwe będzie ze względu na czas realizacji inwestycji oraz możliwe w tym okresie zmiany opłat cennikowych. W rozliczeniach między TP S.A. a kontrahentami przyjęcie za moment właściwy dla

⁷ Załącznik do Decyzji nr 25 pkt. 7.1

⁸ stan zgodny z § 119 pkt. 5 Regulaminu

rozliczeń, chwili podpisania umowy o realizację inwestycji i wniesienie wkładu jest istotne dla poczucia równowagi świadczeń wzajemnych wynikających ze stosunku prawnego łączącego strony. Przyjęcie daty podpisania umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych za właściwą dla ustalenia wysokości opłat, prowadzi do uzyskania nieuzasadnionych korzyści po stronie TP S.A., a wynikających z możliwości zmiany stanu faktycznego w okresie od wniesienia wkładu do podpisania umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych. Przyjęcie do rozliczenia wysokości opłat z chwili podpisania umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych powoduje, w przypadku zmiany opłat cennikowych zmniejszenie wartości wnoszonego przez kontrahenta wkładu. Przeliczenie bowiem wkładu na jednostki taryfikacyjne z uwzględnieniem cen wyższych spowoduje zmniejszenie ilości uzyskanych przez kontrahenta jednostek taryfikacyjnych. Nie należy zapominać, że system wnoszenia wkładów przez kontrahentów na rzecz TP S.A. jest w pewnym sensie formą kredytowania, i jako taki powinien być w odpowiednim sposób zwrócony, w szczególności w celu realizacji zasady ekwiwalentności wzajemnych świadczeń stron umowy.

W związku z powyższym Prezes Urzędu uznał takie działania za praktykę monopolistyczną.

2. Sprzedaż usług w sposób powodujący uprzywilejowanie przez:

a) zawieranie umów regulujących zasady rekompensaty i faktyczne rozliczanie wkładów z niektórymi abonentami wnoszącymi wkład

Z zebranego materiału dowodowego wynika, że co do zasady kwestia rozliczeń pomiędzy kontrahentami, a TP S.A. jest regulowana w stosunku do wszystkich kontrahentów w jednorodny sposób. Jednakże przypadek wnioskodawcy jest ewidentnym przykładem odstępstw od powyżej wskazanej reguły.

W momencie wniesienia wkładu przez wnioskodawcę TP SA związana była postanowieniami Regulaminu z 1991 roku. Regulamin ten stanowił o zasadach wzajemnych rozliczeń z tytułu wniesienia przez wnioskodawcę wkładu własnego na rozbudowę infrastruktury telekomunikacyjnej. Powoływanie się ze strony TP S.A., iż w okresie obowiązywania Regulaminu z 1991 r. (w okresie wnoszenia wkładu przez wnioskodawcę) nie obowiązywały uregulowania, które w sposób jednoznaczny określałyby sposób dokonywania rekompensaty, są niezasadne. Szczegółowo zasady rekompensaty regulowało stanowisko przedstawione w decyzjach 25 i 31 z 1991. Były to akty wewnętrzne TP S.A. i nie miały one charakteru stricte kształtujących praw i obowiązków stron nawiązywanego stosunku prawnego. Nie budzi wątpliwości jednak fakt, że umowy pomiędzy TP S.A. a kontrahentami mają charakter umów adhezyjnych. Zawierane są przez jednostronną akceptację ze strony kontrahenta postanowień zawartych w umowach, które kształtują stosunki wzajemne stron. Generalnie jak przy innych tego typu umowach, kontrahent nie ma możliwości negocjacji ich warunków z operatorem świadczącym usługi telekomunikacyjne. W związku z tym o ile powoływanie się TP S.A. na obowiązującą w okresie obowiązywania Regulaminu z 1991 swobodę kontraktową jest z punktu widzenia regulacji wynikających bezpośrednio z Regulaminu zasadne, to nie miało faktycznego odniesienia do rzeczywistych działań podejmowanych ze strony TP SA.

Z zebranego materiału wynika, że TP S.A. nie dopełniła w stosunku do wnioskodawcy obowiązku zawarcia porozumienia⁹ (pkt. 2 załącznika do Decyzji nr 25) w przedmiocie realizacji projektu zgodnie z § 40 Regulaminu z 1991. TP S.A. w trakcie prowadzonego postępowania ustosunkowując się do przedstawionego jej zarzutu przyznała, że do czasu wejścia w życie regulaminu z 1993 r. TP S.A. ujednoczony system zwrotu poniesionych nakładów na rzecz podmiotów w przypadkach, o ile taki zwrot uważała za zasadny. TP S.A. badając zasadność zwrotu mogła wprowadzać do stosunków między kontrahentami element uznaniowości. Zasady związane z zawieraniem umów w przedmiocie partycypowania inwestycji w celu równego traktowania kontrahentów muszą być jednakowe dla wszystkich kontrahentów. Zróżnicowanie może wynikać jedynie z istniejących warunków technicznych konkretnej inwestycji. Nie są zasadne w tym zakresie argumenty TP S.A. w przedmiocie braku uregulowań dotyczących tej sfery stosunków. Z tego względu również powoływanie się TP S.A. na istniejącą w tym zakresie swobodę kontraktową stron nie może być uwzględnione. Fakt, że wnioskodawca zwrócił się do TP S.A. o zwrot wniesionego wkładu uzasadnia również, że w jego przypadku nie może być mowy o milczącej zgodzie na nieodpłatne przekazanie majątku rzeczowego na rzecz TP S.A. Wszystko to świadczy o nierównoprawnym traktowaniu kontrahentów ze strony TP S.A. W przypadku nie dopełnienia tych warunków kontrahenci ponoszą bowiem negatywne skutki związane z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy ze strony TP S.A.

Przypadek wnioskodawcy jest sygnałem nierównoprawnego traktowania kontrahentów ze strony TP S.A. W tym przypadku nierównoprawne traktowanie polega nie na działaniu, ale na braku pewnych działań ze strony TP S.A. w stosunku do jej kontrahentów. Zaniechanie charakteryzujące się biernością działania w tym przypadku mogło być niejednokrotnie trudne do stwierdzenia przez brak świadomości kontrahentów o przysługujących im prawach oraz ciężących ze strony TP S.A. obowiązkach. Nie jest w związku z tym wykluczone, iż istnieją jeszcze inne przypadki takiego traktowania kontrahentów ze strony Telekomunikacji Polskiej S.A.

Nie ulega wątpliwości, iż sytuacja ekonomiczna abonentów, z którymi TP S.A. rozliczyła się jest bardziej korzystna od sytuacji tych abonentów, którzy po wniesieniu wkładu nie otrzymali rekompensaty. Z tego powodu działanie to zostało przez Prezesa Urzędu uznane za praktykę monopolistyczną.

b) Stosowanie rekompensaty w formie czteroletniego okresu korzystania z usług w stosunku do abonentów, którym nie rekompensowano wkładu po zawarciu umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych

Jak pokazano wyżej Prezes Urzędu po przeanalizowaniu wyjaśnień zgromadzonych w trakcie prowadzonego postępowania nie znalazł uzasadnienia dla zastosowania tak określonej formy rozliczeń w stosunku do abonentów, którym nie zrekomensowano wkładu bezpośrednio po zawarciu umowy o świadczeniu usług telekomunikacyjnych. Stan nierekompensowania wkładów wnoszonych przez kontrahentów na rzecz TP S.A. powoduje po stronie TP S.A. wzbogacenie się kosztem środków dostarczanych jej przez kontrahentów. Analogiczne zastosowanie formy 4-letniego okresu bezpłatnego korzystania z usług

⁹ Zgodnie z pkt. 2 załącznika do Decyzji nr 25 Dyrektora Generalnego PPTT

telekomunikacyjnych jest możliwe jedynie w przypadku porozumienia między stronami wynikłego sporu - TP S.A. i abonentem. Brak jest podstaw do narzucania stosowania takiego sposobu rekompensaty w przepisach wewnętrznych TP S.A. Wydaje się, że w zakresie wzajemnych rozliczeń stron w przypadku nienależytego wykonania umów powinny mieć zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego.

Podmioty, którym rekompensowano wniesiony przez nich wkład wraz z momentem związania stron umową o świadczenie usług telekomunikacyjnych pozostają w sytuacji uprzywilejowanej, w stosunku do tych abonentów, co do których z różnych przyczyn w przedmiotowym zakresie TP S.A. podjęła takie działania dopiero po pewnym czasie, ponieważ kwota wkładu wniesionego przez nich została im zrekompensowana wcześniej.

Nie można zgodzić się z argumentem TP S.A., jakoby uzgodnienie pomiędzy stronami, w przypadku zaistnienia sytuacji analogicznej do sytuacji wnioskodawcy (niezrekompensowania wkładu wraz z chwilą zawarcia umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych), innego sposobu zwrotu wniesionego wkładu, aniżeli rozliczenie wkładu w postaci bezpłatnych jednostek taryfikacyjnych, powodowałaby stan nierównoprawnego traktowania grup abonentów objętych zasadami rekompensaty przez TP S.A. Już sam fakt niezrekompensowania wkładu w sposób ogólnie przyjęty za powszechny, rodzi w stosunku do dotkniętych nierekompensowaniem abonentów poczucie nierównoprawnego traktowania i jako taki powinien być przedmiotem jak najszybszych działań podjętych w celu uregulowania tego stanu, jako niepożądanego i wpływającego niekorzystnie na stosunki łączące strony umowy.

Celem działań podjętych w przedmiotowej sprawie przez Prezesa Urzędu nie jest dochodzenie roszczeń indywidualnie określonego kontrahenta wynikających z umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, jak również poza zainteresowaniem leży ustalenie wysokości tych roszczeń. Celem działania Prezesa Urzędu jest nakazanie zaniechania zachowania, które nosi znamiona praktyki monopolistycznej, a za takie działanie Prezes Urzędu uznał stosowanie rekompensaty w formie czteroletniego okresu korzystania z usług w stosunku do abonentów, którym nie rekompensowano wkładu po zawarciu umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych.

W odniesieniu do nieuwzględnionych żądań wnioskodawcy wymienionych w decyzji Prezes Urzędu zważył, co następuje.

II.1. Narzucanie uciążliwych warunków umów, dotyczących rekompensaty wniesionego przez abonenta wkładu własnego na rozbudowę infrastruktury telekomunikacyjnej, przynoszących nieuzasadnione korzyści, poprzez:

a) Ustalenie 4 letniego okresu rekompensowania wkładu własnego w postaci bezpłatnego korzystania z usług telekomunikacyjnych.

Ustalenie 4 letniego okresu rekompensowania wnoszonych przez kontrahentów wkładów własnych, ma zdaniem Prezesa Urzędu swoje uzasadnienie ekonomiczne, ponieważ umożliwia Telekomunikacji Polskiej S.A. rozliczenie wkładów bez utraty płynności finansowej, w formie przeliczania wkładów na jednostki taryfikacyjne, a następnie zaliczania ich na „bezpłatne” połączenia telefoniczne. Miało to szczególnie znaczenie w początkowym okresie telefonizacji kraju ze względu na szeroki zasięg tego typu działań.

Należy również podnieść to, że w okresie rekompensowania w postaci „bezpłatnych” połączeń telefonicznych rozliczenie impulsów następuje według stałej stawki, która podczas czteroletniego okresu rozliczeniowego nie ulega zmianie. Biorąc pod uwagę tendencję wzrostową opłat za jednostki taryfikacyjne pobierane przez TP S.A. widać, że ma to istotne znaczenie dla ustalenia rzetelności rozliczeń pomiędzy zainteresowanymi stronami. Analizując wzrost opłat cennikowych za jednostkę taryfikacyjną w okresie od 1993 roku (od dnia podpisania umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych z wnioskodawcą) do roku 2000 opłata ta wzrosła z kwoty 0,06 zł za 3 min. połączenia do 0,29 zł w/g cen obowiązujących w roku 2000. W związku ze wzrostem opłat za usługę kwota wnoszonego wkładu jest rewaloryzowana, a przez to daje poczucie ekwiwalentności świadczeń wzajemnych wynikających z umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych zawartej pomiędzy jej stronami.

Z analizy rozliczeń abonentów, przeprowadzonej przez Telekomunikację Polską S.A. w 1997 r. dla trzech zakładów Telekomunikacji: ZT Gdynia, ZT Białystok, ZT Wałbrzych, w której poddano badaniu kolejne trzy lata kalendarzowe tj. 1992, 1993, 1994, analizując w jaki sposób rozkładało się zużycie w poszczególnych latach rekompensaty posiadanych przez abonentów impulsów, uwzględniając jednocześnie ilość osób z którymi zawarto umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych (członków Społecznych Komitetów Telekomunikacyjnych) uzyskano następujące dane.

Z danych uzyskanych w wyniku analizy wynika, że przeważająca większość abonentów w czteroletnim okresie rozliczeniowym wykorzystuje przyznane przez TP S.A. jednostki taryfikacyjne wynikające z rozliczenia wkładów wnoszonych na rzecz TP SA. Ilość nierozliczonych abonentów waha się w przedziale (Tabela nr 1). W większości przypadków zarysowuje się tendencja do intensywnego wykorzystywania impulsów w pierwszych dwóch latach rozliczeniowych (Tabela nr 1, i 4). Jeden z trzech badanych okręgów telekomunikacyjnych wykazuje tendencję do wolniejszego rozliczania wkładów (Tabela nr 3). Jednakże w żadnym z badanych przypadków, w chwili upływu 4-letniego okresu rozliczeniowego procent niezrealizowanych wkładów przeliczonych na jednostki taryfikacyjne nie przekraczał wszystkich abonentów.

Wynik analizy wskazuje, że ustalenie 4-letniego okresu rozliczeniowego nie stanowi dla abonentów TP S.A. uciążliwego warunku umownego. Jedynie niespełna wszystkich wnoszonych przez abonentów wkładów zostaje nierozliczonych po 4 letnim okresie rekompensaty. Nie jest to ilość, która zdaniem Prezesa Urzędu, umożliwiłaby postawienie TP S.A. zarzutu uciążliwości warunków umownych. Ponadto istotnym elementem dla uznania warunku za warunek uciążliwy jest uzyskiwanie po stronie przedsiębiorcy narzucającego ten warunek nieuzasadnionych korzyści. W tym przypadku należy zauważyć, że bardzo wysoki procent rekompensowanych wkładów skutkuje jednocześnie wysokim stopniem waloryzacji wnoszonych wkładów. Dodatkowo ze względu na fakt przeliczania wkładów na jednostki taryfikacyjne przy zastosowaniu w całym 4 - letnim okresie rozliczeniowym stałej ceny jednostki taryfikacyjnej stanowi element, umożliwiający zwrot wkładu w sposób dający poczucie ekwiwalentności wzajemnych świadczeń stron umowy.

W związku z powyższym, biorąc pod uwagę stan faktyczny i przedstawione argumenty Prezes Urzędu uznał, że takie działanie nie nosi znamion praktyki monopolistycznej.

2. *Stwarzanie konsumentom uciążliwych warunków dochodzenia praw, poprzez brak zamieszczania warunków rekompensaty w regulaminach świadczenia usług telekomunikacyjnych, co uniemożliwia abonentom uzyskanie informacji o możliwości rekompensaty wnoszonych wkładów oraz zasad na jakich się ona odbywa*

Kwestia wnoszenia i rozliczania wkładów obecnie uregulowana jest w Zarządzeniu Dyrektora ds. Marketingu TP S.A. Ze względu na fakt, iż sposób rozbudowy infrastruktury telekomunikacyjnej w oparciu o finansowanie inwestycji ze środków wnoszonych przez kontrahentów TP S.A. jest stanem przejściowym i wynika z przewagi kontraktowej na rynku usług telefonicznych ze strony TP S.A., powinien być w związku z tym sukcesywnie eliminowany z rynku świadczenia usług telekomunikacyjnych. W tym przypadku istotny wpływ na rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej będzie miała konkurencyjność rynku świadczenia usług telekomunikacyjnych. Z tych to względów nie wydaje się, aby konieczne było wprowadzanie do Regulaminu świadczenia usług zasad wnoszenia i rozliczania wkładów na rzecz TP S.A. Ponadto w strukturze organizacyjnej TP S.A. istnieją wyodrębnione jednostki, których zadaniem jest obsługa klientów. Jednostki te są zobowiązane do udzielania pełnej informacji w zakresie świadczonych usług przez Telekomunikację Polską S.A., w tym również w zakresie zasad finansowania inwestycji ze środków własnych kontrahentów TP SA.

W związku z powyższym Prezes Urzędu nie uznał takiego działania za praktykę monopolistyczną.

III Przepis art. 14 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów, przewiduje, że w decyzjach wydanych na podstawie art. 8 ust. 1 i 3 oraz art. 9 ustawy antymonopolowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów może nałożyć na przedsiębiorcę karę pieniężną płatną do budżetu państwa. Zgodnie z art. 14 ust. 2 ww. ustawy kara ta może zostać ustalona w wysokości do 100 % przychodu ukaranego przedsiębiorcy, przy czym za przychód rozumiana jest, w myśl art. 2 pkt. 10 ustawy antymonopolowej 1/12 przychodu uzyskanego w roku podatkowym poprzedzającym dzień wydania decyzji w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych lub fizycznych.

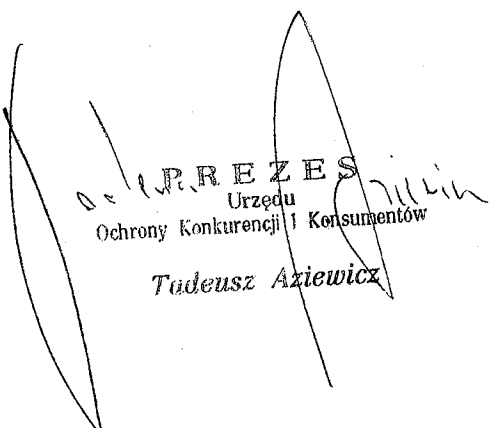
Jak wynika z dokumentów przedstawionych przez TP S.A. uzyskany w 1999 r. przychód przedsiębiorstwa wyniósł 12.983.906.943,10 zł, 1/12 części przychodu za ten okres to 1.081.992.245,25 zł. Biorąc więc pod uwagę tylko ten przychód, maksymalna wysokość kary, którą może nałożyć Prezes UOKIK wynosi 1.081.992.245,25 zł. Prezes Urzędu postanowił nałożyć na TP S.A. karę pieniężną w wysokości 500 000 zł. Przy wymiarze kary Prezes Urzędu kierował się przede wszystkim wagą przewinienia. Należy stwierdzić, iż mimo niezaprzeczalnego faktu uzyskania przez TP S.A. korzyści materialnych z tytułu stosowania opisywanych praktyk trudno oszacować ich wymierną kwotę. W związku z tym, nakładając karę w takiej wysokości, a więc znacznie niższą od maksymalnej, Urząd upatruje w niej przede wszystkim element prewencji. Prezes Urzędu stoi na stanowisku, iż orzeczona kara powinna stanowić na tyle zauważalną dolegliwość dla TP S.A., aby zniechęcić spółkę do podobnych zachowań wobec innych przedsiębiorców w przyszłości.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak w sentencji.

Od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Antymonopolowego w terminie dwutygodniowym od dnia otrzymania decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Karę pieniężną należy wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

NBP O/O Warszawa 10101010-7878-223-1 Warszawa

PREZES
Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Tadeusz Aziewicz

Otrzymują:

1. Zarząd Spółki
Telekomunikacja Polska S.A.
ul. Nowy Świat 6/12
00-400 Warszawa

2. Maciej Czerwiński „Rensa Auto”
ul. Słoneczna 6
05-806 Nowa Wieś